

VESSELS OPERATING COST REDUCTION OPPORTUNITIES RESEARCH

KUĢU EKSPLUATĀCIJAS IZMAKSU SAMAZINĀŠANAS IESPĒJU IZPĒTE

Agija Antra Ķerzuma

Biznesa augstskola *Turība*, Latvija

Abstract

This article is about vessels operating cost reduction opportunities. In the first chapter shows budget and costs for three vessels. The second chapter shows the year costs for each vessel compared to costs from year before. It shows that there is no connection in overspending between years. The third chapter includes two ideas. The first idea is about saving money from supplying goods. The second idea is about saving money from buying the cheapest engine. The study aim of the study presented is to develop a plan to cut costs of the company "Transportika". In its conclusions, the author concludes that one of the possibilities of cost reduction is to buy goods from the nearest companies, and other is to buy the cheapest engine oil with reserves for next months.

Ievads

Kuģniecības ekspluatācijas izmaksas daudzās jomās ir diezgan neprognozējamas un nav iespējams ietekmēt. Taču ir zināms, ka dažos gadījumos ir iespējams iekonomēt. Lai samazinātu izmaksas ir nepieciešams izvērtēt izdevīgākās iespējas iepērkot iekārtas un to uzņēmumu atrašanās vietas.

Pētījuma objekts ir kuģu ekspluatāciju izmaksu samazināšana uzņēmumā „Trasportika”. Pētījuma priekšmets ir budžeta plāni un reālās izmaksas „Transportika”.

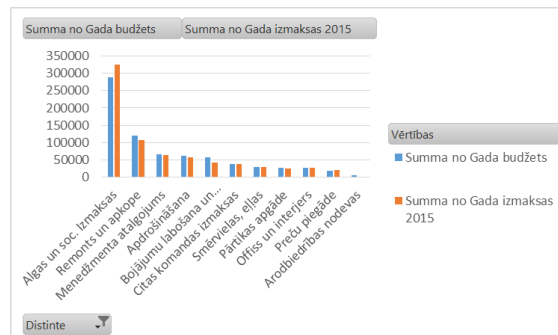
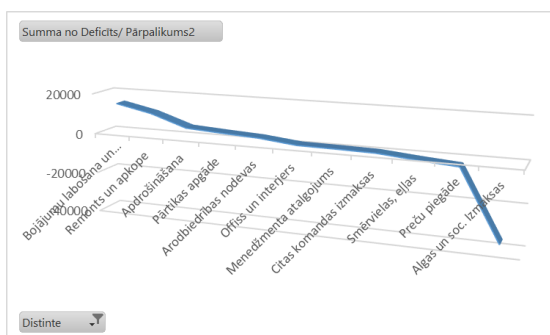
Pētījuma mērķis ir izstrādāt plānu kuģu ekspluatāciju izmaksu samazināšanai uzņēmumā „Transportika”. Pētījuma uzdevumi ir izanalizēt uzņēmuma reālās izmaksas un iespējamās izmaksas.

Pētījumu metodes: Statistiskā datu apstrādes metode, analīzes metode un grafiskā metode.

1. Uzņēmuma "Transportika" budžeta analīze

Distinte	Mēneša izmaksas 12.2015.	Mēneša budžets	Deficīts/ Pārpalikums	%	Gada izmaksas 2015	Gada budžets	Deficīts/ Pārpalikums	%
Algas un soc. Izmaksas	25334	24000	-1334	-6	324303	288000	-36303	-13
Citas komandas izmaksas	2855	3185	330	10	37509	38000	491	1
Pārtikas apgāde	2699	2337	-362	-15	24015	28000	3985	14
Remonts un apkope	20838	10012	-10826	-108	107980	119000	11020	9
Preču piegāde	1991	1587	-404	-25	21515	19000	-2515	-13
Apdrošināšana	4774	5174	400	8	56918	62000	5082	8
Smērvielas, eļļas	6827	2424	-4403	-182	30144	29000	-1144	-4
Menedžmenta atalgojums	90	5424	5334	98	64163	65000	837	1
Arodbiedrības nodevas	0	424	424	100	1983	5000	3017	60
Bojājumu labošana un projekti	0	4750	4750	100	42256	57000	14744	26
Ofiss un interjers	702	2300	1598	69	26543	27600	1057	4
Kopā	66110	61617	-4493	-7	737329	737600	271	0

1.1. Ilustrācija "Kuģa "Distinte" budžets un izmaksas"

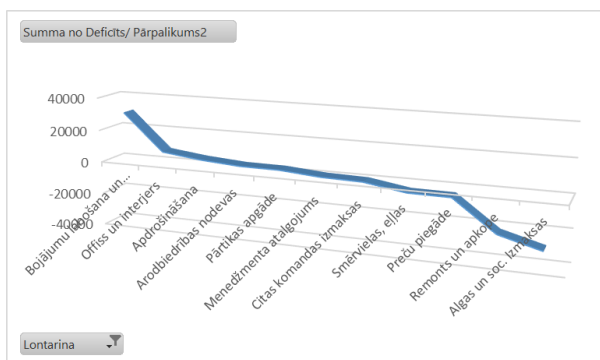

1.3. Ilustrācija "Kuģa "Distinte" deficīta un pārpalikums"

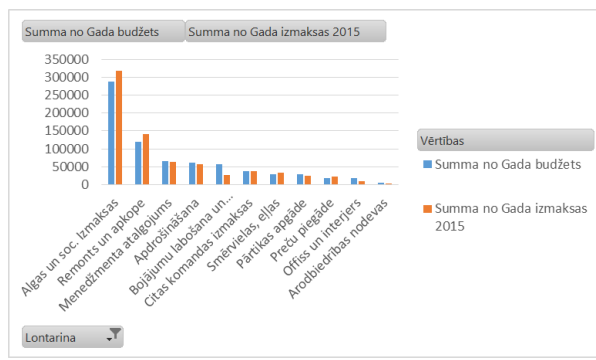
1.2. Ilustrācija "Kuģa "Distinte" budžeta un izmaksu salīdzinājums"

Lontarina	Mēneša izmaksas 12.2015.	Mēneša budžets	Deficīts/ Pārpalikums	%	Gada izmaksas 2015	Gada budžets	Deficīts/ Pārpalikums	%
Algas un soc. Izmaksas	26284	24000	-2284	-10	317376	288000	-29376	-10
Citas komandas izmaksas	1758	3185	1427	45	37724	38000	276	1
Pārtikas apgāde	1402	2337	935	40	25182	28000	2818	10
Remonts un apkope	13313	10012	-3301	-33	141530	119000	-22530	-19
Preču piegāde	1414	1522	108	7	21934	18000	-3934	-22
Apdrošināšana	4774	5174	400	8	57231	62000	4769	8
Smērvielas, eļļas	4459	2424	-2035	-84	32700	29000	-3700	-13
Menedžmenta atalgojums	90	5424	5334	98	64163	65000	837	1
Arodbiedrības nodevas	0	424	424	100	1983	5000	3017	60
Bojājumu labošana un projekti	0	4750	4750	100	26546	57000	30454	53
Ofiss un interjers	700	1500	800	53	10320	18000	7680	43
Kopā	54194	60752	6558	11	736689	727000	-9689	-1

1.4. Ilustrācija "Kuģa "Lontarina" budžets un izmaksas"

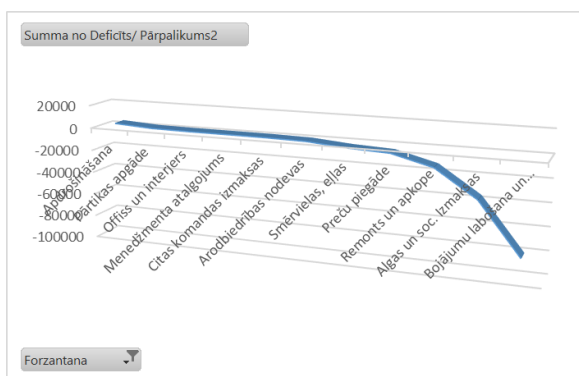
1.6. Ilustrācija "Kuģa "Lontarina" pārpalikums un deficīts"

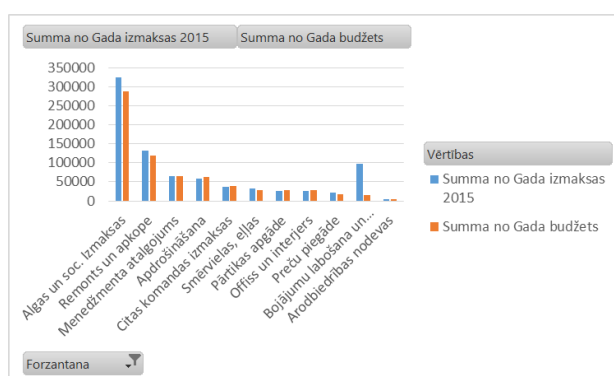
1.5. Ilustrācija "Kuģa "Lontarina" budžeta un izmaksu salīdzinājums"

Forzantana	Mēneša izmaksas 12.2015.	Mēneša budžets	Deficīts/Pārpalikums	%	Gada izmaksas 2015	Gada budžets	Deficīts/Pārpalikums	%
Algas un soc. izmaksas	26503	24000	-2503	-10	324524	288000	-36524	-13
Citas komandas izmaksas	3127	3185	58	2	37294	38000	706	2
Pārtikas apgāde	2521	2337	-184	-8	26673	28000	1327	5
Remonts un apkope	4980	10012	5032	50	132297	119000	-13297	-11
Preču piegāde	2205	1522	-683	-45	22357	18000	-4357	-24
Apdrošināšana	4891	5174	283	5	58639	62000	3361	5
Smērvielas, eļļas	4751	2424	-2327	-96	31785	29000	-2785	-10
Menedžmenta atalgojums	90	5424	5334	98	64163	65000	837	1
Arodbiedrības nodevas	0	424	424	100	4906	5000	94	2
Bojājumu labošana un projekti	0	1337	1337	100	97150	16000	-81150	-507
Ofiss un interjers	673	2300	1627	71	26672	27600	928	3
Kopā	49741	58139	8398	14	826460	695600	-130860	-19

0.3. Ilustrācija "Kuģa "Forzantana" budžets un izmaksas"

0.2. Ilustrācija "Kuģa "Forzantana" deficīts un pārpalikums"

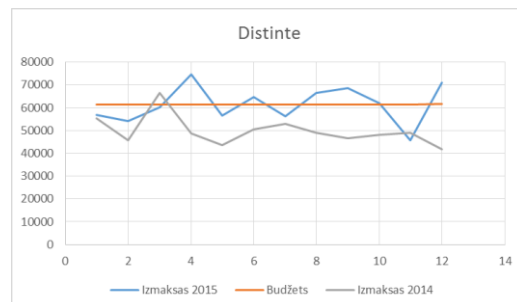
0.1. Ilustrācija "Kuģa "Forzantana" izmaksu un budžeta salīdzinājums"

2. Izmaksu salīdzinājums par pēdējiem diviem gadiem.

Pēc grafikiem ir redzams, ka nevienam no kuģiem nav redzama nekāda saistība 2014. gada un 2015. gada izmaksām, tātad izmaksas ir neregulāras un neatkārtojas periodiski.

2.1.Tabula

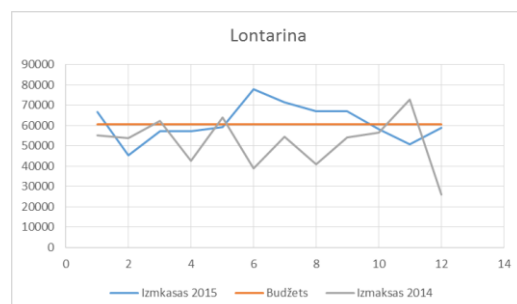
Distinte	Izmaksas 2015	Budžets	Izmaksas 2014
janvāris	57005	61453	55417
februāris	54039	61453	45834
marts	60179	61453	66483
aprīlis	74734	61453	48644
maijs	56529	61453	43682
jūnijs	64558	61453	50461
jūlijs	56331	61453	52825
augusts	66384	61453	49086
septembris	68606	61453	46630
oktobris	62053	61453	47984
novembris	45768	61453	49018
decembris	71143	61617	41729

2.1.Illustrācija "2014. un 2015. gada salīdzinājums"

2.2.Tabula

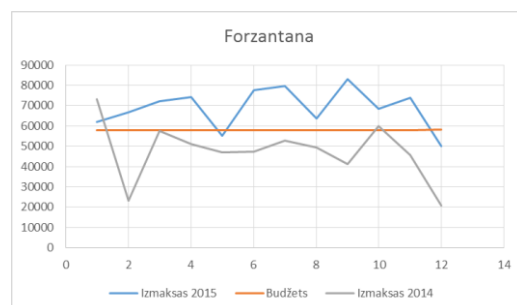
Lontarina	Izmaksas 2015	Budžets	Izmaksas 2014
janvāris	66617	60568	55304
februāris	45290	60568	53741
marts	57084	60568	62314
aprīlis	57138	60568	42759
maijs	59210	60568	64032
jūnijs	77827	60568	38781
jūlijs	71439	60568	54510
augusts	66957	60568	41074
septembris	67086	60568	54049
oktobris	58129	60568	56549
novembris	50844	60568	72793
decembris	59066	60752	26009

2.2.Illustrācija "2014. un 2015. gada salīdzinājums"

2.3.Tabula

Forzantana	Izmaksas 2015	Budžets	Izmaksas 2014
janvāris	61911	57951	73344
februāris	66801	57951	23201
marts	72135	57951	57488
aprīlis	74125	57951	50930
maijs	55091	57951	47013
jūnijs	77641	57951	47285
jūlijs	79516	57951	52744
augusts	63696	57951	49244
septembris	83233	57951	41225
oktobris	68492	57951	59776
novembris	73833	57951	45620
decembris	49986	58135	20832

2.3.Illustrācija "2014. un 2015. gada salīdzinājums"

3. Kuģu ekspluatācijas izmaksu samazināšana

Visi trīs kuģi ir pārtērējuši budžetu “Algas un soc. Izmaksas”, “Preču piegāde” un “Smērvielas, eļļas”, divi no kuģiem “Remonts un apkope” un viens “Bojājumu labošana un projekti”. Iekārtu bojājumus nevar paredzēt un īpaši ietekmēt, jo ja ir nepieciešama, kāda iekārta tā ir jādabū pēc iespējas ātrākā veidā, tātad cenas var mainīties. Tāpat ir ar algām, jo tās sāk maksāt tik līdz komanda un kapteinis izbrauc no savām dzīves vietām. Kamēr viņi nonāk līdz kuģim var paiet vairākas dienas un tikmēr maksā arī komandai, kura vēl ir uz kuģa un gaida, kad viņus nomainīs. Tādēļ šo daļu budžetā paredzēt precīzi ir sarežģītāk. Taču ir iespējams iekonomēt uz “Preču piegāde” un “Smērvielas, eļļas”.

3.1. Preču piegāde

Preču piegādes budžets tiek pārtērēts, jo kad kuģim ir kaut kas nepieciešams, piemēram, jauna detaļa, tā tiek pasūtīta no attiecīgās kompānijas, un tad prece tiek piegādātā uz valsti un ostu, kurā būs kuģis. Taču 30% no gadījumiem, prece ir pieejama vietā, kurā kuģis ir ostā un tad piegāde par precī nav jāmaksā. Izmantojot iespēju, pirkt precī no ražotājiem, kas atrodas attiecīgās ostas tuvumā, ir iespējams samazināt izmaksas vidēji par 6580.60 eiro.

Tabula 3.1.

Preču piegādes izmaksas

	Reālās izmaksas	Budžets	30%	Iespējamās izmaksas	Iekonomēts
Distinte	21515,00	19000,00	6454,50	15060,50	6454,50
Lontarina	21934,00	18000,00	6580,20	15353,80	6580,20
Forzantana	22357,00	18000,00	6707,10	15649,90	6707,10
Vidēji	21935,33	18333,33	6580,60	15354,73	6580,60

3.2. Eļļas, smērvielas

Kuģis mēnesī iztērē vidēji 700 litrus dzinēja eļļas. Dzinēja bākas tilpums ir 500 litri. Ir iespējams uz kuģa turēt rezerves ar dzinēja eļļu 7000 litru lielā apmērā.

Tabula 3.2.

Dzinēja eļļas cenas 100 litros

Valsts	Cena/100l	Valsts	Cena/100l
Beļģija	119,98	Anglija	151,09
Nīderlande	124,43	Igaunija	155,54
Vācija	128,87	Lietuva	155,54
Somija	137,76	Spānija	155,54
Dānija	151,09	Norvēģija	191,09
Latvija	151,09	Zviedrija	217,75

Tabula 3.3.

Iespējamās dzinēja eļļas izmaksas

Vidēji visas eļļas	31543 eiro
Dzinēja eļļa	15771,5 eiro
Pērkot Beļģijā (dzinēja)	10078,73 eiro
Ietaupījums	5692,76 eiro

Secinājumi un priekšlikumi

- 1) Visi trīs kuģi ir pārtērējuši budžetu “Algas un soc. Izmaksas”, “Preču piegāde” un “Smērvielas, eļļas”.
- 2) “Remonts un apkope”, “Algas un soc. Izmaksas”, un “Bojājumu labošana un projekti” izmaksu samazināšanu nav iespējams samazināt.
- 3) Kuģu pārtērētais budžets ir neregulārs, jo tas nesakrīt ar iepriekšējos gados pārtērēto.

Priekšlikumi uzņēmumam „Transportika”:

- 1) Kuģniecībai vajadzētu izmantot iespēju, kad tāda ir pieejama, un iegādāties preces no uzņēmumiem, kas atrodas tajā pašā teritorijā, kur kuģis. Tādā veidā tiek iekonomētas izmaksas uz piegādi.
- 2) Dzinēja eļļu vajadzētu iegādāties vislētākajā vietā un iepirkt to uz priekšu rezervei, lai nebūtu jāiegādājas kādā no dārgajām vietām, tādā veidā iekonomējot naudu uz eļļu.

Izmantotās literatūras saraksts

- 1) *<http://likumi.lv/doc.php?id=76358>.*
- 2) *<http://www.balticshipping.lv/en/>.*
- 3) *<https://www.irmi.com/online/insurance-glossary/terms/p/protection-and-indemnity-pi-insurance.aspx>.*